

OPIS I PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA OBJEKAT MALA VIJEĆNICA (BELEDIJA) U ODŽAKU

Predmet ovog tendera je izvođenje radova na rehabilitaciji fasade objekta **Zgrade opštine (Beledija ili Mala vijećnica) u Odžaku.**

Historijska građevina Zgrada opštine u Odžaku proglašena je nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine Odlukom Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj od 1. do 7. jula 2003. godine.

Zgrada opštine Odžak (Beledija ili Mala vijećnica) se nalazi u samom centru Odžaka, u ul. Trg broj 7, uz zgradu Kantonalnog suda, Policijsku stanicu, Odbor Islamske zajednice i novi objekat džamije. Objekat se nalazi na k.č. 896/4, K.O. Odžak, opština Odžak.

Historijat

Uspostavljanjem austrougarske vlasti 1878. godine u Bosni i Hercegovini nastaje i novi period za Odžak. Uvodi se novi način građenja koji podrazumijeva gradnju čvrstim materijalom (ciglom) po novim propisima, koji uvode regulaciju ulica i građevinsku liniju.

Austrougarski period je period intenzivne gradnje, čime nova uprava zadovoljava potrebe vlasti i potrebe stanovništva. Kulturni razvoj Bosne i Hercegovine nije zaostajao u odnosu na druge pokrajine Austro-Ugarske monarhije. Arhitektura eklektike u Bosni i Hercegovini dala je brojna i kvalitetna ostvarenja u smislu interpretacije evropskih stilova. Eklektički metod formiranja arhitektonskog izraza u Bosni stvorio je interpretaciju potpuno nove teme, tzv. orijentalni slog, maurska arhitektura ili pseudoorijentalni izraz. Što znači da je u suštini eklektički metod usmjeren ka orijentalnoj građevinskoj baštini. Maursko doba u Španiji (VII-X vijek) postaje izvor ideja i inspiracije austrougarskim arhitektima koji su djelovali na prostorima Bosne i Hercegovine. Najznačajnije građevine pseudomaurskog izraza kod nas su zgrada Vijećnice u Sarajevu, izgrađena 1896. godine, projektanta Ćirila Ivekovića, zgrada Željezničke stanice u (Bosanskom) Brodu, projektanta Niemeczeka, Vijećnica u Brčkom (Vitek, 1902.), Željeznička stanica na Bistriku, Gimnazija u Mostaru, i mnoge druge.

U istom pseudomaurskom stilu građena je i Administrativna zgrada u Odžaku. Izgradnja administrativne zgrade ili «Mala vijećnica» završena je 1903. godine o čemu svjedoči i natpis iznad ulaznih vrata: «Beledija 1903». Pseudomaurski stil karakteriše upotreba bogate ornamentike i dekorativno - plastičnih elemenata na fasadama.

Osnova objekta Male vijećnice je nepravilni pravougaonik dimenzija 22.30X13.30 m. Spratnost je suteran, prizemlje i sprat. Osnovni konstruktivni elementi su zidovi i lukovi, a korišteni građevinski materijal je cigla, kamen i čelični profili za stepenišnu i međuspratnu konstrukciju. Krov je dvovodni sa klasničom drvenom konstrukcijom, a pokrov crijep. Zidovi su rađeni od cigle dok je završna obrada malter. Nosiva konstrukcija stepeništa i ograda su od čeličnih profila, a sami stepenici od kamena.

Na fasadi su vidljive izrazite masivne plohe sa naizmjenično postavljenim svijetlim i tamnim pojasevima, koji sugerišu alternisanje slojeva cigle i kamena, što je karakteristično za gotovo sve objekte pseudomaurskog stila. Fasada je podužnim kordon-vijencem podijeljena na dva dijela – prizemlje i sprat. Jednobjelni prozori u prizemlju su pravougaonog oblika i završeni su ravnim natprozornikom, dok je tu ulogu kod prozora na spratu preuzeo potkovičasti luk, čest elemenat pseudomaurskog izraza. Karakteristika manira očitava se i u primjeni profilacija oko prozora i portala, dvostrukog pletera, slikarski tretirane islamske dekoracije u vidu beskonačnog niza stilizovanih floralnih ornamenata. Stilizovani biljni motivi su raspoređeni na glatkoj plohi fasade tako da ispunjavaju prostor između lukova. Lukovi su u zidnoj ravni, dok se floralna plastika i profilacije oko prozora razvijaju van te ravni. Ispod prozorskih otvora na spratu se javlja dekoracija u vidu slijepe arkadice sastavljene od šest potkovičastih lukova koji odstupaju od pozadine kako bojom tako i plastikom. Sa strane prozora su uočljivi manji pilastri koji djeluju kao potpora lukovima. Prozorski otvor, pleter, pilastri i dekoracije djeluju kao cjelina.

Ulaz je naglašen plastičnom obradom portala. Sa strana su pilastri, koji imaju sokl i torus. Ulogu nadvratnika ima segmentni luk sastavljen od kamenih blokova koji nemaju pravilan oblik, nego su oblikovani tako, da se uklapaju jedan u drugi, što se vidi i na fasadi (upotreba različitih boja). Luk je oslonjen na dva stuba kružnog poprečnog presjeka, koji su dio zidne mase. Iznad luka, a ispod vijenca, se nalazi polje sa dekoracijom u vidu lombardijskog vijenca (floralni vijenac), što je karakteristika perioda rane romanike, a ovdje se pojavljuje u sklopu eklektičkog pristupa oblikovanju. Fasadom preovladava simetrična podjela.

Pri dnu fasade su manji prozori koji imaju ulogu ventilacije i osvjetljenja suterenskih prostorija, koje su bile korištene kao ostava i arhiva. Zanimljiv detalj fasade je i balkon na uglu južne fasade, čija ograda se sastoji od četiri stubića i ukrašena je rozetama u žolnay-keramici (dekorativna keramika).

Postojeće stanje

Objekat Male vijećnice je zapaljen početkom 1996. godine nakon čega su ostali samo zidovi koji su bili u lošem stanju. U periodu 1998-1999 godine izvršeno je ponovno zidanje sjevernog fasadnog zida, koji je, usljed vremenskih uvjeta, bio potpuno uništen.

Aktivnosti na rekonstrukciji objekta započele su 2008. godine i traju do danas. Završeni su radovi u suterenu i prizemlju (enterijer) kao i radovi krova.

Fasade su u lošem stanju usljed djelovanja atmosferijija, kiše i mraza. Malteri sa fasade su u

potpuno otpali sač ca 50% površine, ostatak se osipa, dok su dekorativni elementi, uglavnom, uništeni. Dio dekorativnih elemenata koji je sačuvan će poslužiti kao uzorak za izradu novih.

Radove izvesti po opštim uslovima, opisima i stavkama u priloženom predmjeru radova.

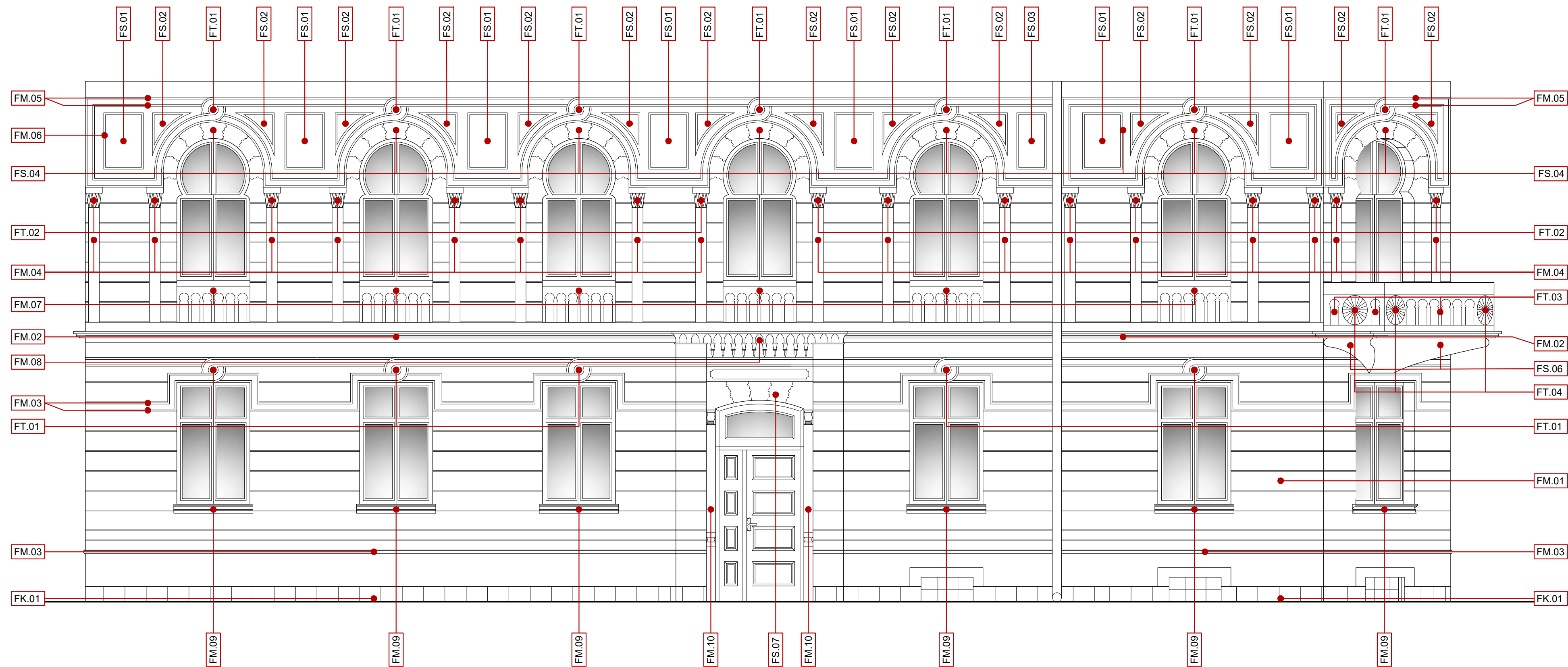

V I J E Ć N I C A U O D Ž A K U - F A S A D A S J E V E R O Z A P A D (U L A Z N A) - P O Z I C I J E F A S A D N I H E L E M E N A T A 1 : 5 0

